

יוסף קניגסוולד (פ.ע.) ז"ל 28.2.07

אינני יודע אם כל הנאספים כאן יודעים מניין בא לו הכינוי – פ.ע., ובכן פ.ע היו שוטרים צבאיים בברזיל, שנבחרו בקפדנות בגלל גובהם ובגלל היותם חסונים וחזקים. לכן הדבקנו לו בתנועה בברזיל את הכינוי הזה. כי כמוהם גם הוא היה גבוה, חסון ובעל כוח פיזי ענק. אבל כגודל גובהו וחסונו – גודל נשמתו.

כל מי שפגש אותו בקריירה הארוכה שלו, הקיבוצית והציבורית, יעיד שהוא איש נשמה, איש שאהב אנשים, שהתייחס לכל אחד בגובה העיניים ולא משנה מי עמד מולו – איש מן השורה, איש מן השוליים או מנהלים ומנהיגי הדור. לכולם התייחס באותו דבור מחוספס ופתוח. אמר מה שחשב וחשב מה שאמר. השפה היתה מליצית, עממית ולא התנזרה מביטויים שנקראים "גסים". הקול גבוה ובטוח ולפעמים ה"סבחקיות" היתה מלווה מאיזו כפה, איזו מכה בגב, שבגלל כוחו הרב, הורגשה היטב עוד כמה ימים.

העברית היתה מיוחדת במינה – מין שילוב כזה של עברית לא תקנית ופורטוגזית, שאפשר היה להבין אותה מפני שהיתה מלווה בתנועות ידיים רחבות והבעות פנים מלאות ביטוי. הלב היה גדול – כגובהו וחסונו הפיזי ואולי אפילו מעבר לכך. במקומות העבודה שניהל קלט, מה שאחרים לא היו מוכנים לעשות זאת, חברים, צעירים מתנדבים, אורחים, גם כאלה שהיו קצת מוגבלים, חלשים פיזית ולכל אחד מצא דרך לשלב בעבודה ובחברותה שנוצרה במקום. לפעמים זה היה מלווה בקלילות עסיסיות. איזו מכה ידידותית או איזה בעיטה בתחת – אבל כולם קבלו זאת בהבנה, מפני שמוזר כמה שזה יכול להישמע. זה הכל היה ידידותי, ומוצדק והבינו שזה בכוונה טובה לשלב את כולם באווירת העבודה והחברתיות.

...בן 78, עוד מעט 79

הוא הגיע בגיל צעיר מפולין לברזיל עם משפחתו התחיל לעבוד בגיל צעיר כדי לעזור להורים. וכולנו שבאנו מריו די זינירו הכרנו את חנות הסדקית שלו. בפרסה דה בנדאירה, שנעשה מקום מפגש של חברי התנועה.

עם עלייתו בשנת 1952 עם הגרעין הלך להכשרה לקיבוץ דברת ושם קבל את הידיעה על מות האב ונאלץ לחזור לברזיל עד שנת ה-60 כדי לנהל את החנות המפורסמת באותה תקופה נוצר בינינו, בינו וביני הרבה קשר. הוא כבר עבר את הגיל של חבר תנועה אבל כדרכו של ההתנדבות וההתמסרות התגייס לעזור לתנועה במפעל שהתארגן אז של ידידי התנועה. פעילות שנוהלה על ידי הפיונרס והגברת עליזה שרזמן לגייס נאמנים ששילמו תרומה חודשית. פ.ע. ניהל את כל ההתחשבות וכל הקשר עם האנשים שעזרו לנו. הרבה יזכרו גם את מכירת היין שנוצר בהכשרה

עם חזרתו לקיבוץ עבד בענפים שונים, כולל בפיצה, אבל זכרו י היה קשור לעד עם הלול, לענף הזה הקדיש את כל מרצו והוא נשם את הלול עד הגיל המבוגר מאוד כאשר נאלץ להפסיק לעבוד. נעשה לולן מצטיין, יצר קשרים עם משחטות ואנשי שיווק, וכל הגברים שעברו את הקיבוץ יזכרו את הפולקלור המיוחד שנוצר בתורנויות, הליליות של שיווק עופות, כאשר נשמע ברמה קולו של פ.ע. מדרבן את כולם בצעקות- ארבע

ארבע, מלוות בכמה קללות עסיסיות, אם משהו היה מתעכב שמו של פ.ע. קשור גם למפעל העוף קור, שהיה שותף להקמתו ולניהולו וכאן שוב מזגו וחביבותו יצרו רשת חברות והיכרויות עם אנשי שדרות וחברי קיבוצים . 40 שנה היה קשור ללול ולתרנגולות .

העבודה בענפים לא הספיקה למלא את כל מרצו ויצר השרות שלו לחברים הוביל אותו (לקחת תחת חסותו את הסנדלרייה, טיפל בנאמנות בפרץ הסנדלר והיה אחראי להנעלה (נעליים) של החברים ונשאר בקשר עם פרץ גם לאחרונה בימי החולי הקשה שלו

שנים רבות עסק בעייני שיכון, והרבה חברים יכולים לזקוף לזכותו (או לחובתו) את מקום מגוריהם. הוא היה קשור גם לענייני בית הקברות והיום היתה לנו בעיה קשה כי הוא היה הממונה להביא את החזן ולהחזיר אותו לקיבוצו

הכל נעשה מעבר לשעות העבודה וכל תפקיד חברתי שמילא התמיד בו שנים רבות מאוד ולא בא כל כמה זמן לבקש להחליפו, הכל היה מפעל חיים

סיום העבודה המאולץ בלול היווה נקודת משבר. הוא חש שנעשה לו אי צדק, גם בהגיעו לשנות ה- 70 המאוחרות הרגיש שהוא עדיין האדם הכי מתאים להמשיך לנהל את הלול וכאב לו את מסירת הענף לגורמים חיצוניים

אבל הוא לא נשאר ספון בבית ללא מעש והיה מודאג מאוד להכנסות הכספיות שהיה זקוק לצורכי המשפחה ופיתח ענף ההסעות רבים החברים שנעזרו על ידו והוא היה מסיע ונהג מסוג מיוחד. הוא לא רק הביא את החבר למחוז חפצו, בדרך כלל קופת חולים, בית חולים, סופרמרקט, אלא אישית ירד, עזר לכל אחד להגיע למקום, חכה בסבלנות והחזיר הביתה, הכל מתוך תחושת אחריות, תוך כדי דבור מלא חכמת חיים, הומור ועליזות

דברנו הרבה ואולי לא אמרנו את העיקר, איש המשפחה המסירות לסוניה, לבנים ולנכדים והתפקיד המיוחד במינו שהוא וסוניה לקחו על עצמם לטיפול ברחלי ובנכדה אלינור, שאותם ליוו יום יום, משעות הבוקר המוקדמות שהיה צריך להסיע אותם עד שעות המאוחרות שהיה צריך להחזיר אותם, ובעיקר הדאגה לכל צרכיהם דמותו העניקת תרתי משמע תחסר לסוניה אשתו, לאבשי ובר וחמשת ביניהם, לגבי מירב וארבע ביניהם, לידאל ותמר ושני בניהם, לרחלי ולאלינור, לברנדה ואנדרה ושלושת בניהם והוא יחסר לכולנו, חברי קיבוץ, חברים לעבודה בתקופות השונות, הידידים הרבים והמכרים, הרבים שכולנו נהנינו מעזרתו במצבים שונים, שנהנינו מנוכחותו בינינו עם הטמפרמנט . טוב הלב והחיוניות שהשרה על כולנו

יוסף קניגווסלד, פ.ע. לך בדרכך ויהי זכרך ברוך

כתב – אברהם שנפלד